

A NOVA LEI DE MONTES DE GALIZA

Xabier Bruña*

Coa nova Lei de Montes do PP, o futuro pasa por: máis terra para a especulación, máis monocultivo, menos terreo agrícola e menos protección contra o lume.

No seu traballo a prol do territorio e na defensa da terra, ADEGA presentou no mes de xullo, conxuntamente coa Organización Galega de Comunidades de Montes (ORGACMM), 105 achegas ao borrador da lei de montes de Galiza (entre modificacións, eliminacións e novos artigos), no ánimo de mellorar o documento final e que a perspectiva ambiental se tivese en conta nunha norma de vital importancia para o noso rural e en definitiva para toda a sociedade. Posteriormente realizouse un traballo en conxunto coa ORGACMM, CIG e FRUGA, para dar a coñecer á sociedade galega o borrador do documento, reclamando a necesidade dunha maior reflexión colectiva e participación.

A través do traballo de sensibilización e de mellora do documento inicial acadouse a admisión e inclusión de 30 achegas (23 completas e 7 de forma parcial). Finalmente quedaron importantes cuestións sen modificar, polo que, ante esta situación ADEGA pronunciase en contra do borrador da Lei de Montes de Galiza que foi aprobado no Consello forestal do pasado 9 de novembro. Agora iníciase un percorrido que levará o texto aprobado ao Consello Económico e Social (CES), logo a súa aprobación polo Consello da Xunta de Galiza e previsiblemente pasará a tramitación parlamentaria neste primeiro trimestre de 2012.

Todas as organizacións que se manifestaron en contra deste borrador da Lei de Montes galega (ADEGA, Amigos da Terra, CIG, FEG, FRUGA, SLG, ORGACMM) concordan na súa postura en contra tanto na forma (o proceso de elaboración da norma fíxose sen participación real, sen debate, sen consenso), como no fondo (perpetúa un modelo de monte ancorado no pasado, sen establecer vías para solucionar os verdadeiros problemas).

PRINCIPAIS EIVAS

Un dos problemas de maior importancia aos que o sector do monte se enfrenta é a do abandono (da terra, do manexo,...). Para resolver esta cuestión, é fundamental que os elementos normativos doten á Administración de maior poder de intervención no territorio. A opción escollida polo goberno do PP é precisamente a oposta: rebaixar a capacidade de intervención da Administración e deixar nos mercados e na opción individual a especulación da xestión da terra. Esta situación tan só favorece as grandes empresas e as grandes propietarias da terra, ao ter mellor posición nunha situación de pouca transparencia e baixa intervención administrativa a prol do interese común.

Esta nova lei de montes non é unha lei de carácter integral, a pesar da

importancia do monte na vertebración social e territorial do noso país, ao faltar a súa conexión con aspectos agrarios, sociais e ambientais. Non introduce aspectos novos na xestión do territorio como son: a participación pública, a custodia do territorio, a multifuncionalidade, a compra responsable de produtos e servizos do monte. Non aparecen cuestións fundamentais e que deben incorporarse na xestión do monte como son: a cultura, a etnografía, a restauración de terreos queimados, a paisaxe, os vieiros ecolóxicos, os hábitats prioritarios, as especies prioritarias, a prevención de pragas e doenzas, etc.

É un borrador de lei que reduce a intervención pública, deixando en mans privadas e do mercado o cumprimento dos obxectivos principais (desenvolvemento rural, a fixación da poboación no medio rural, a conservación e a xestión forestal sostíbel) e non define uns obxectivos claros para a xestión pública. Hoxe en día os montes en xestión pública supoñen algo máis do 12% de todo o país, concentrándose maioritariamente nos lugares máis desfavorecidos. Polo tanto, a nova xestión pública pode ser unha ferramenta para loitar contra o abandono do rural e acadar os obxectivos dunha xestión integral do territorio que sirva de base para facer unha conservación real e dinámica dos espazos integrados na Rede Natura 2000.

Ramsés Pérez

Ramsés Pérez

Outras cuestións esquecidas son o problema das cortas a feito nas carballeiras e nas masas de frondosas autóctonas ou a regulamentación de aproveitamentos importantes da multifuncionalidade do noso monte como o eólico, o solar ou o da pedra e dos minerais. Non se busca solución ao abandono da xestión e á estrutura minifundista da propiedade; principalmente nas zonas do interior.

Por outra banda, a nova lei abre as portas á rebaixa legal dos Montes Veciñais en Man Común ao minimizar a tutela xurídica da Administración (que chegaba a equiparalos noutras normas a montes de utilidade pública), e polo tanto darlle máis peso á súa posición de montes privados (permite a compra de terreos por parte das comunidades de montes, o deslinde xa non se asemella aos montes de utilidade pública).

Tampouco se aposta pola participación pública na planificación dos Plans de Ordenación dos Recursos Forestais (PORF), elementos básicos da planificación forestal, cando é unha obriga legal recollida na lei estatal 27/2006.

O borrador de lei presentado non ten unha visión de construción a longo prazo do noso monte ao non apostar pola extensión forestal (entre a que se atopa a educación ambiental) e a implicación de toda a sociedade na conservación e mellora do noso monte.

Modifica pola porta de atrás a Lei de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais aprobada en 2007, sen unha base técnica xustificada e baleirándoa de contido na ordenación do territorio (elemento clave para a loita contra o abandono): diminuindo as distancias de salvagarda da vexetación sobre vivendas, instalacións e labradío; reducindo os anos nos que se limita o aproveitamento nun terreo queimado; eliminando o mosaico de parcelas e a prohibición de establecer masas monoespecíficas de máis de 50 hectáreas continuas; abrindo de novo a posibilidade de forestar terras agrarias; desviando cara aos concellos parte das responsabilidades de control. Cun total de 43 modificacións, máis que pequenas cuestións coa mesma norma, preténdese crear unha nova lei (a de montes) e variar substancialmente outra xa aprobada (cando menos cun procedemento pouco transparente e aínda menos elegante).

Finalmente, esta nova lei aposta en exclusivo polas SOFOR (Sociedades de Fomento Forestal) para a agrupación da xestión forestal, non deixando alternativas legais a outras opcións. Este feito imposibilita a viabilidade para os montes privados do interior do noso país e polo tanto a súa solución no futuro.

ADEGA, A PROL DO NOSO MONTE

Desde ADEGA cremos que o futuro dos nosos montes pasa por unha xestión sustentábel, integral, activa e participativa. Decididamente, o monte ten un papel clave no noso país, e neste senti-

do queremos loitar por un monte activo, vertebrador territorial e social, que conteña os elementos necesarios para dar estrutura ao territorio e ao capital humano do noso rural. Ante o actual modelo de monte monofocal (un só produto procedente dunha única especie, isto é, madeira para trituración) con moitos síntomas de esgotamento e sen viabilidade, outro modelo de monte é posíbel e necesario!

* Xabier Bruña é vogal de Medio Rural de ADEGA.

 Preenche este impreso com os teus dados persoais e envia-o a NOVAS DA GALIZA, Apartado 39 - 15701 - Compostela

Nome e apelidos _____ Tel. _____

Endereço _____ C.P. _____

Localidade _____ E-Mail _____

Junto cheque polo importe à ordem de Minho Média S.L

N° conta _____ Assinatura

Subscriçom + livro = 35 €

Subscriçom anual = 24 €

Subscriçom + pack bilharda = 30 €

Subscriçom + duplo pack bilharda = 35 €

Assinante Colaborador/a _____

NOVAS DA GALIZA

